

Sygn. akt V U 224/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 23 stycznia 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Regina Stępień

Sygn. akt U V 224/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z 23 stycznia 2017r. odmówił R. R. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że ubezpieczony nie spełnia wymogów od których zależy prawo do emerytury, albowiem w chwili decyzji

- udowodnił okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 24 lata i 15 dni zamiast wymaganych 25 lat
- nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył R. R., wnosząc o jej zmianę przez przyznanie mu prawa do emerytury od dnia ukończenia 60 roku życia tj. od (...). Domagał się uwzględnienia do stażu okresu pracy w gospodarstwie rolnym 1973-1974 oraz okresów pracy w szczególnych warunkach w (...)w J. oraz (...) Przedsiębiorstwie (...).

Na rozprawie w dniu 17 maja 2017r. uściślił swe żądanie wskazując, iż domaga się:

- zaliczenia do stażu okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 1 stycznia 1973r. do 31 grudnia 1974r.

- okresów pracy w szczególnych warunkach w (...) J. od 1 lipca 1975r. do 2 października 1984r. oraz w (...) od 8 października 1984r. do 14 lipca 1992r.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Zaś odnosząc się do żądań zawartych w odwołaniu wskazała, iż nie rozpatrywał okresu pracy w gospodarstwie rolnym w latach 1973-1974 oraz okresów pracy w szczególnych warunkach – gdyż wnioskodawca nie przedstawił żadnych dokumentów dotyczących tych okresów.

Sąd ustalił:

R. R. urodził się w dniu (...) Wiek 16 lat ukończył w dniu (...).

Jest członkiem OFE, ale wraz z wnioskiem o emeryturę, w 16 stycznia 2017r. złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych w OFE środków na dochody budżetu państwa.

Organ rentowy uwzględnił mu 24 lata i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

(bezsporne)

Rodzice wnioskodawcy i jego inni bliscy nie mieli swego gospodarstwa rolnego. Jego ojciec A. R. był zatrudniony w (...) na podstawie umowy o pracę, jako pracownik produkcji rolnej. W okresie lat 1973-1974 wnioskodawca pomagał mu w tej pracy – rano przez ok. 2 godziny i 2 godziny po powrocie ze szkoły.

Dowody:- wyjaśnienia wnioskodawcy: e-protokół z 17.05.2017r. 00:27:52-00:35:49 (k. 44)

- zeznania świadków: B. B. e-protokół jw. 00:09:47-00:16:44; J. L. e-protokół jw. 00:16:44-00:23:04; J. O. e-protokół jw. 00:23:04-00:27:52

R. R. był zatrudniony:

- w (...) w J. od 12 grudnia 1974r. do 2 października 1984r. w tym: na stanowisku pracownika produkcji zwierzęcej do 30 czerwca 1975r. , a od 1 lipca 1975r. na stanowisku kierowcy ciągnika

- w(...) Przedsiębiorstwie (...) w G. od 8 października 1984r. do 14 lipca 1992r. na stanowisku kierowcy.

Dowody: świadectwa pracy w aktach ubezpieczeniowych oraz akta osobowe z tych zakładów.

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt.1, tj. innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego Rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W sprawie bezspornym był fakt iż w dniu (...) R. R. ukończył 60 lat, jako członek OFE złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa, oraz że organ rentowy uwzględnił mu 24 lata i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiada 25 letni okres zatrudnienia, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy jako okres uzupełniającego okresu pracy w gospodarstwie rolnym oraz do stażu w szczególnych warunkach okresu pracy w (...) w J. od 12 grudnia 1974r. do 2 października 1984r. oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. od 8 października 1984r. do 14 lipca 1992r.

Zgodnie z ogólnymi zasadami zawartymi w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do stażu ubezpieczeniowego zalicza się okresy składkowe, nieskładkowe i tak zwane okresy uzupełniające. Odnośnie tych ostatnich, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, traktując je jako okresy składkowe, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 ustawy emerytalnej, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia okresu wymaganego do przyznania tego świadczenia. Dopuszczalność uwzględnienia okresów pracy w gospodarstwie rolnym należy co najmniej ocenić poprzez wykonywanie takiej pracy przez osobę ubezpieczoną w wymiarze nie niższym niż połowa normalnie wykonywanego czasu pracy w rolnictwie. W judykaturze wykształcił się pogląd, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalnych okresów pracy w gospodarstwie rolnym sprzed objęcia rolników obowiązkiem opłacania składki na rolnicze ubezpieczenie społeczne domowników (tj. przed dniem 1 stycznia 1983 r.) przesądza wystąpienie dwóch okoliczności: po pierwsze – wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej "domownika" z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i po drugie – czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2000 r., II UKN 535/99, z dnia 12 maja 2000 r., II UKN 538/99, z dnia 27 czerwca 2000 r., II UKN 612/99 i z dnia 3 lipca 2001 r., II UKN 466/00). W powyższych orzeczeniach kładzie się nacisk na stałość wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, co nie musi jeszcze oznaczać codziennego wykonywania czynności rolniczych, ale gotowość (dyspozycyjność) do podjęcia pracy rolniczej, z czym wiąże się też wymóg zamieszkiwania osoby bliskiej rolnikowi co najmniej w pobliżu gospodarstwa rolnego. Wnioskodawca może udowodnić wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi fakt i czasokres wykonania pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu przez niego 16-tego roku życia, a do sądu orzekającego należy ocena, czy okres tej pracy może być uwzględniony i potraktowany jako okres, o jakim mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Jak wskazuje art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2016.277 ze zm.) domownikiem jest osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego lub w bliskim sąsiedztwie nadto stale pracuje w tym gospodarstwie i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w szczególności wyjaśnień wnioskodawcy a nadto zeznań świadków wnioskodawca nie wykonywał pracy w gospodarstwie rolnym rolnika, czyli osoby, która prowadziła własne gospodarstwo rolne. Pomagał jedynie ojcu przy jego obowiązkach pracowniczych wynikających z zatrudnienia w (...) w J. przy produkcji zwierzęcej.

Nie uznanie tego okresu (od 1 stycznia 1973r. do 31 grudnia 1974r.)

proceedi wprost do konkluzji, iż wnioskodawca nie dysponuje wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym i już z tej przyczyny nie może mu przysługiwać prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Ocena więc charakteru pracy w szczególnych warunkach wnioskodawcy w spornych okresach zatrudnienia w (...) J. od 1 lipca 1975r. do 2 października 1984r. oraz w (...) od 8 października 1984r. do 14 lipca 1992r. – jest bezprzedmiotowa. Przesłanki warunkujące nabycie prawa do wcześniejszej emerytury muszą zostać przez ubezpieczonego spełnione łącznie. W związku z tym brak choćby jednej z nich uniemożliwia przyznanie wnioskodawcy żądanego przez niego prawa.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołania R. R..

SSO Regina Stępień